

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н БОРИСЛАВ САРАФОВ
И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Относно: постъпили в институцията на омбудсмана жалби във връзка с насилие над деца

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН САРАФОВ,

Повод да се обърнем спешно към Вас са постъпилите в институцията на омбудсмана сигнали, свързани с твърдения за извършено тежко насилие на деца в Социално-педагогически интернат (СПИ) „Христо Ботев“ с. Варненци, община Тутракан. Сигналите са внесени от УНИЦЕФ – България и Български Хелзинкски комитет (БХК). Данните са събрани в рамките на изпълнявани от организациите проекти, в хода на които са проведени интервюта с деца, настанени със съдебно решение в СПИ Варненци. По време на интервютата с децата и техните родители, изследователите са получили информация, която поражда сериозни опасения „относно предполагаеми системни и повтарящи се тежки нарушения на правата на децата“. Сред събраните данни има твърдения за физическо, сексуално и психическо насилие, извършвано както от служители на интерната, така и от други деца, принуждаване на децата да извършват тежък труд и експлоатация, наказания чрез физическо изтощение, ограничен достъп до комуникация с външния свят.

Информацията за тези тревожни инциденти е документирана и предоставена на омбудсмана писмено и в нея децата свидетелстват за тежки нарушения, извършвани от персонала на СПИ с. Варненци и от други деца, настанени там. В интервютата са участвали четири деца, настанени в интерната, които към момента на извършване на интервютата са в лятна ваканция и се намират при родителите си в кв. Надежда, гр. Сливен. Разговорите с децата са извършени в присъствието на родител или друг значим възрастен за децата.

Съгласно информацията, предоставена от организациите, сезирали омбудсмана, родители на част от децата вече са подали сигнали за извършени престъпления до Окръжна прокуратура – гр. Сливен и Окръжна прокуратура – гр. Силистра като е образувано Досъдебно производство № 19/2025г. по описа на Окръжна прокуратура – Силистра.

Във връзка с тези сериозни и много тежки твърдения, на 24.07.2025 г. омбудсманът на Република България в качеството си на Национален превантивен механизъм и негов екип извърши спешна проверка и посети СПИ с. Варненци. На

място бяха дадени препоръки за предприемане на редица действия с оглед гарантиране на правата и интересите на децата, които през лятната ваканция са на територията на интерната.

В качеството си на независим мониторингов орган, който гарантира спазването на правата на децата и следи работата на компетентните органи, предприета в тази посока, омбудсманът извършва редица действия, но без да навлиза в правомощията на отговорните институции, като провежда проверки и отправя препоръки. В контекста на тези свои функции и със загриженост за правата и интересите на децата и младежите в СПИ с. Варненци, на основание чл. 19, ал. 1, т. 13 от Закона за омбудсмана Ви сигнализирам за констатирани признаци за извършени престъпления от общ характер и в тази връзка се обръщаме към Вас с предложение в обхвата на правомощията си:

- да изискате информация от Окръжна прокуратура-Силистра и Окръжна прокуратура - Сливен във връзка с подадените до тях сигнали от родители, какво е предприето до момента и какво е текущото развитие на образуваните преписки;

- да се проведе разговор с всички деца в синия стая, в присъствие на подходящи специалисти, включително психолог, като се спазва Методиката за работа с деца в синия стая;

- да се изискат актуални социални доклади и мултидисциплинарни индивидуални оценки за всяко дете.

Исключително сме притеснени, че към момента средата в СПИ с. Варненци не е подходяща за децата, преживели насилие на територията на интерната и те се страхуват да се върнат там.

В тази връзка се обръщам към Вас съгласно чл. 49 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, според който органите на прокуратурата упражняват надзор върху социално-педагогически интернати и възпитателни училища-интернати, с молба да прецените дали децата трябва да останат в СПИ с. Варненци и дали е възможно да отпадне възпитателната мярка, като бъде заменена с мярка за закрила.

Изразяваме увереност, че в кратки срокове ще ни запознаете с Вашето становище по отправените предложения, както и с действията, които сте предприели. Оставаме на разположение за общи координирани действия, които поставят правата и благосъстоянието на децата в центъра на всички усилия.

Приложение: Обобщение на събраната информация от проведените интервюта с деца.

С уважение,

ВЕЛИСЛАВА ДЕЛЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ